

VI. évfolyam, 59. szám:

Ejőzítési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

UJVIDEK, 1910.
augusztus 7. vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A választások lélektani kulcsa.

Minden országnak olyan kormánya van, aminőt megérdemel. Azonnal utána fűzhetjük, minden kerület olyan képviselőt küld a parlamentbe, amelyik méltó hozzá. Így támogatja a megérdemelt kormányt.

Oroszország felett természetesen muszka — kormány uralkodik és az ország népe dumát választ magának, Magyarországot mungó-gyülekezet menti meg, amely az ország sorsát intézi.

Francia —, Angol — és Törökországban ellenkezőleg a szabadság szelleme uralkodik, kormányzati rendszere is liberális.

A szavazó polgárok gondolkozási módja, lelki világának megnyilatkozása, akarata dönti el a választásokon, ki legyen az úr felettük, milyen elvek szerint kíván kormányoztatni. Némely országban szabadon bír megnyilatkozni a választók állásfoglalásának iránya, másutt mindenféle befolyások révén megmegválasztanak a kukorica-csutkát, vagy a bécsi hóhért is, mert muszáj.

Soha jobb alkalomra, külső esetre nem lehet találobban alkalmazni azt a közmondást: »Minden ember a saját szerencséjének kovácsa«, mint alkotmányos életet folytató népek sorsának intézésére.

Azért valamenyi nép megérdemli sorsát, melyet azok vezetnek, akiknek kezébe a gyepőt önmaga juttatja. Amilyen az alkotmánya ahogyan kezeltek, olyan az állami szervezete, egész közléte.

Vissza-visszatérünk a választások kérdésére, bár annyit foglalkoztak vele az emberek, hogy szinte csömörletessé kezd lenni a politikának ez a része; de a tétel nagyon érdekes, mert a Héderváry-féle »erkölcs-nemesítő« vállalkozás története fontos tanulságokat rejteget magában.

Nagy fordulat kezdődött hónapokkal ezelőtt az ország politikai életében, nagyobb, jelentősebb, mint a négy év előtti.

A bécsi udvar azok kezébe adta az ország kormányát, akik lefelé licitáltak, akik semmit sem követeltek Bécsből. Nem kellett jóstehetséggel megáldva lennie valakinek, hogy a koalíció felbomlása idején, mikor Andrassy vagy Kossuth vagy Justh vállalkozása és megbízása állott napirenden, ne tudja megjövendölni, hogy az fog új kormányt alakítani, aki legkevesebbet követel Bécsből. Bécsnek azonban közülök egyik sem volt elég olcsó. Jöttek az Olcsó Jánosok, akik a semmivel is megelégedtek.

Csakis az ország életbe vágó érdekének áruba-bocsátásával, más szóval, elárulásával kerülhetek uralomra az olcsó eladók, akik azután maguk idehaza csaptak vásárt: a lelkeket vásárolták, nem mindig pénzen, hanem a néplelek megvesztegetésére, megrontására célszerűnek bizonyult válogatott eszközökkel.

Az elképzelhető mindenféle választási machináció, technikai eljárás célszerűnek látszott az alkalmazásra. A cél szentesítette az eszközöket. Magyarországot leterítésére, a nemzeti akarat meghamisítására jó volt, meg volt engedve bármely eszköz, amely csak a hatalomnak rendelkezésére áll, amelyet a hatalom ki tud használni.

Bebizonyosodott annak a mondásnak az igazsága: a hol az erő, ott a hatalom, továbbá a másik mondásé: a hatalom többet ér, mint a jog.

A bécsi udvar valósággal rabigában tartja az országot. Hadseregével, hatalmi rendszerével és a mindenre kész aulikus pártjával uralkodik Magyarországon négyszáz esztendő óta.

Tudja jól, hogy a hatalom erejének, csábító fényének kevesen tudnak ellenállni és ennél fogva a bécsi politika, melyet a mindenkori kormány képvisel, a magyar parlamenti rendszer hamissága következtében, kénye-kedve szerint érvényesül.

A jelenlegi alkotmányosságunk kicsufolása az igazi alkotmányos életnek. Itt azoké a többség, akiket árendásoknak megtesz az osztrák.

Nem volt-e igaza a napokban Eitner Zsigmond, képviselőnek, mikor az országgyűlési tárgyalások során egy alkalommal közbeszólt: Ha engem küldtek volna Bécsből miniszterelnöknek, nekem volna parlamenti többségem!

Bécsnek csak arra kell vigyáznia, hogy a főárendás svars-gelb legyen és semmiféleképpen sem Eitner Zsigmond, vagy legalább kötött mars-rutával jöjjön, mint a koalíció, — a további kényuralom meg mint a karikacsapás.

A választásokon kell megnyerni a döntő csatát. Ennél aligha van könnyebb dolog a kormány-hatalomra nézve.

A választási rendszerünk olyan, hogy a hivatalos erőnek működtetése mellett lehetetlen, hogy a hatalom ne győzzön. Tiszta választás pedig csak kétszer volt Magyarországon: Tisza István alatt a kormánypárt, és a koalíció idejében, akkor nem volt szükség erőszakoskodásra.

Különben is nálunk furcsa lelki tulajdonságot oltott belé az emberekbe az erőszakos választási gyakorlat és ennek

révén maga az átöröklődés is az apáinktól.

Magyarországon például nagy szerepe van a husos fazekaknak. Tapasztalat szerint kevés embernek van nálunk saját véleménye, politikai meggyőződése. Vakon követik az emberek a hatalom fényét, a husos fazekak illatát szagolják és utána indulnak. Az elvtelenségben, mondhatni, az intelligencia jár elől rossz példával. Annak sincs önálló meggyőződése, nincs szabad akarata.

A hatalomnak minden szerve arról gondoskodik választás idején, hogy visszaéljen minden korteseszkővel és a kellő időben táborában legyen összecsdítve, erőszakosan betereelve az akarat nélküli, mindenre készleges tömeg.

Magától is megindult nálunk Magyarországon a nagy sokaság a kormány táborába. Ez itt a szokás, meg az átöröklött tulajdonság. Ujvidéken az idej választások első eredményei után állandóan lehetett hallani a választó szájából: Most már tudom, hová kell szavaznom.

Mindjárt tudta mindenki, hol lesz, melyik pártnál ezentúl a hatalom, mely jutalmaz és megnyomorít.

Annak megvilágítására, mit ígért, mivel fenyegetett, hogyan rázta az abrakos tarisznyát, miképpen suhogtatta a kancsukát a munkapárt, idézem a mungók többrendbeli hivatalos szózatának más-más kijelentéseit. Például junius 8-án így zeng a harsona:

»Jól gondolja meg mindenki szavazatának súlyát és úgy éljen vele, hogy ezáltal barátokat szeressen magának s ne ellenséget«.

Ugyanott: »Ez a város oly egyénnel legyen képviselve a nemzet gyűlésébe (igy!), ki ha szavát értünk felemeli, rajta egy egész ország szeme akadjon meg«.

Junius 4-én: »Ne felejtjük el, hogy ez a párt uralmon marad beláthatatlan időkig«. — Továbbá: »Mert ki ad e városnak palotasorral ékeskedő Dunapartot, ki ad állandó hidat, ki ad vízvezeték, gimnáziumot stb. Teleki e, vagy a munkapárt hatalmas kormánya? Ki fogja fiaitokat állásba, szolgálatba segíteni és kenyérral ellátni, Teleki e vagy a nagy többségre s a király bizalmára támaszkodó miniszterium. Tegye szívére mindenki a kezét az utolsó napokban s úgy cselekedjék, úgy szavazzon, hogy ne legyen oka megbánni«.

Persze az egész ígérgetésből nem fog teljesedni semmi, csak a borvezeték

BOGDÁNY és Társa

Budapest, VI. Dálnok-u. 12.

Saját házbán
Telefon 988.

Ujvidék

II. Rákóczi ut 66.

Telefon 219.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

kapták meg annak idején a derék újvidékiek, ottan sem maradt már semmi.

Tegyük még hozzá, amit a szakálltalan proféta mondott programbeszédében: »Mutassanak egyetlen iparost, akinek érdekében Teleki egyetlen lépést tett, valamit számára kieszközölt!«

A hatalom varázsa, azután erőszakossága, a meggyőződés hiánya az abrakos tarisznya rázása, a népámitás és az ősi megszokás azok a tényezők, melyek a polgárok lelkének rugóit működésbe hozzák és az egyént irányítják.

A választások lélektani kulcsa a fenti sorok magyarázataiban megtalálható.

Mondanunk sem kell, hogy Magyarországnak más választási rendszerre van szüksége, mely nem olyan »erkölcs-nemesítő« és lélektanilag sem nagyon bonyodalmas.

A drágaság.

Küzdelem a létért!

— Ez a nagy természeti igazság tárul fel előttünk a drágaság kérdésében is.

Hogy manapság megélhessünk, küzdenünk kell fokozottabb mértékben, nagyobb erővel, mert a drágaság növekedése újabb nehézségeket támaszt életviszonyainkban.

Az országgyűlés multheti tárgyalásai újra felszínre vetették a drágaság kérdését.

Három évvel ezelőtt is napirenden volt ugyanennek az ügynek megbeszélése. Majd elaludt a dolog felett indult vita és újabb időben alig foglalkozott a közönség intenzívebben a drágaság okaival, leküzdésének módjaival, eszközeivel. Talán azt lehetne mondani, szinte megszoktuk a drágaságot, beletörődöttünk és mert mindenki panaszkodott, a közös balsorsban vizsgálódást találtunk.

Azt sem lehet merészség nélkül állítani, hogy az elmúlt évek során gyakorlati kísérletek sikeresen folytak volna a drágaság elhárítására. Ha voltak próbák, mindenesetre eredménytelenek maradtak, mert javulás nem történt, ott vagyunk, ahol három évvel ezelőtt voltunk.

Az akkori magyar miniszterelnök ígért orvoslást, segítséget. Azon kezdte, hogy felhívta a törvényhatóságokat, szolgáltatassanak adatokat, nyilvánítsanak véleményt. Budapesten szakértekezlet tartatott.

Ujvidék városa úgy tett eleget a felszólításnak, hogy a tanács válaszolt és a szerbiai határ elzárásának tulajdonította az élelmi szerek drágulását és a lakosság keresetének emelése céljából, amit a drágaság elensúlyozására való eszköznek tekintett, a selyemhernyó tenyésztésével való belterjesebb foglalkozást ajánlotta ellenszerül, orvosságul.

A Határőr akkori egyik októberi száma rossz néven vette a városi hatóságtól, hogy a kérdést előzőleg szélesebb körű megvitatás alá nem bocsátotta és nem szolgáltatott alkalmat a helyi illetékes köröknek és társaságoknak vélemény-nyilvánításra. Egy jól irányított mozgalom tisztázhatta volna azt a kérdést, mi a teendő itt Ujvidéken? Van-e segítség? Lehet-e szervezni a védekezést a helybeli viszonyok keretei közt a drágaság ellen?

Nem kicsinyeljük a selyembogarak tenyésztését, hanem ez az üzemág nem lehet általános mentőszerszám. Sok emberre nézve, akik pl. emeletes házak lakói, se többet se kevesebbet nem jelent jövedelmezőség tekintetében, mint a cserebogarak pusztítása.

A selyemtenyésztés fokozásának jótékony hasznát leginkább még a párizsi trikó és selyem harisnya-kereskedelem érezné meg, másodsorban a délvidéki falusi lakosság.

Ami a baj gyógyítását illeti, örülnénk mindnyájan annak, ha a betegség okát biztosan ismernék. Ha az orvos megtalálta a betegség székhelyét, már az félgógyulást jelent a szenvedőre nézve.

A három év előtti mozgalomnak sikere nem volt Magyarországon, mert a drágaság tünete nem helyhez kötött, nem országos, hanem világra szóló. Oka nem egy- vagy kétféle, hanem mondhatni ezer meg ezer.

Nyolc-tíz év előtt az angol-búr, majd az orosz-japán háborúnak szokták tulajdonítani a drágaságot. Elővették magyarázatképpen a kereskedelmi spekulációt, a tranzító forgalom nyereszkeskedését, az árucikkkel való uzsorászkodást. Az egyesült Államokban azokat okolták az élelmiszerek áralakulásának felidézésével, akik terméseiket visszatartják, raktárakban felhalmozzák és a szó mindkét értelmében jégre teszik, behűtik stb.

A munkások sztrájk-mozgalmai szintén befolyással vannak a drágaságra. Az életigények fokozódását sem szabad tekinteten kívül hagyni.

Ellenszerül ajánlották a szövetkezetek alakítását, a konzum-vásárokat, a fogyasztási adó leszállítását és azt a nem kevésbé hatásos fegyvert, hogy a termelők többtermelésre dolgozzanak.

Az árucikkek megdrágulása mindenütt előfordul újabb időben a világ kerekességén, ahová a civilizáció elhatolt. Nem mentesít valamely helyet, amely előállító piaca egy-egy forgalmi tárgynak, hogy az illető árunak értéke feljebb ne szálljon. A közlekedő eszközök tökéletessége, a világ kereskedelem forgataga minden cikket tovaragad eredő helyéről és közvetít távoli helyekkel valamennyi irányban. Természetesen áremelkedés lesz a következménye, a kivitelnek a cikk hazájában is. Ne csodálkozzunk, ha mezőgazdaságot folytató országokban azután szintén megdrágul az élelmiszer, ami a legkapósabb áru.

Ujvidéket tehát nem óvja meg a drágaság hátrányaitól az a körülmény, hogy termékeny vidéken fekszik.

A közvetítő kereskedelem azonban mialatt valahol áremelkedést okoz, másrészt egyebütt mérséklőleg, üdvösen hat az áralakulásra és kiegyenlíti a nagy különbségeket, ellentéteket. Ez a kereskedelem nagy érdeme.

Szó sincs róla, a közvetítés előidézi a drágaságot, de szükségét és hasznát a termelőre, idegen fogyasztóra nézve tagadni nem szabad. A drágaság, amiként látjuk, relatív forgalom.

A drágaság világjelenség, de a tisztességes kereskedelem nem oka, mert éppen ellenkezőleg segítségére siet a bajnak.

Sokkal inkább oka a drágaságnak a nagyobb fogyasztás, itt már közreműködik a világforgalom, de ez csak akkor veszedelem, ha a termelés nem tart lépést a szükségletek kielégítésével.

A pénz értékének, a pénz fizető képességének csökkenését szintén szerepeltetni szokták a drágaságot okozó tényezők között. Ez az elmélet is régebbi keletű feltevés már, egy pár esztendő és nem is Serényi miniszter szájából hallja először az ország. A mungó-sajtó sietett dicséretet harsogtani a nagy felfedezőnek, aki a baj okát kitalálta.

Csak hogy a fenti teoria nagyon kétes értékű és annyira magasan lóg a levegőben, hogy emberi elmével alig érhető el. Bizonyításra szorul. A nemzetgazdák állítják, mások cáfolják. Valóságos haszon nincs belőle.

Mi szerintünk a drágaság oka a fent említett okokon kívül, melyek közé sorozzuk a civilizáció terjedése miatt az emberi lét igényeinek megszorítását, — a munka értékének növekedése, a munka megdrágulása.

A társadalmi gazdasági mozgalmak hatásának tulajdonítjuk, hogy a munka megszerezte

magának a kellő megbecsülést és tényleg gazdaságilag tényező elem lett. Nagyobb pénzbeli ellenértékkel mérhető mint régebben.

Ennél a természeténél fogva a munka valóságos árszabályozó és bár a drágaságot első sorban emeli, de ellene önmaga erejéből védekezhetik, mert nagyobb árral nagyobb árat helyez szembe, melyet bérnek, értéknek is mondhatunk más névvel, más szóval. Ez is az élet küzdelme.

Ámde ebben az élethareban nem védekezhetnek azok, akik megszabott bérért, kialakított fizetésért dolgoznak, akik jövedelmüket nem szaporíthatják. Ezeknek van szükségük segítségre és ha illetékes helyekről társadalmi mozgalom indul ki a drágaság hátrányainak leküzdésére, főképpen a védtelenül álló osztályoknak fog jól esni a segítség, a mentő akció. Nekik van rája életbevágó szükségük.

A szabadban való fürdés.

(A városi hatóság figyelmébe ajánlva).

A nyári forróság napjaiban érezzük igazán, mennyire valóságos Isten-áldás, hogy Ujvidék közelében a Duna hőmpolygeti hulláma. Azok tudják csak megbecsülni a kellő értékét a mi nagy folyónknak, akik enyhülést nyújtó vizeiben fürödni szoktak.

De ki az, aki a lubickolást elmulasztaná?

Nem egyedül az uszodák vannak zsufolya látogatókkal, hanem az onnan kiszoruló publikumtól hemzseg a Duna-part teljes hosszában a vasuti híd-tól kezdve egész a futtaki határig. Egész napon át késő estig ott hemzseg, zivajog, mulat, élvez az ezernyi közönség.

A lakosság eme nyaralását, mely egészségügyi szempontból csak dicsérni való, amint a panaszos felszólalások a mi tudomásunkra hozták, az ujvidéki rendőrség közegei újabb időben igyekeznek megakadályozni, sőt ha tiltathatnák, végkép megtiltanák.

De mi jögon avatkoznak bele tulságos mértékben? Nem hisszük, hogy léteznék törvényhatósági rendelet, mely tiltja a szabad Dunában való fürdést. Miért nem szereztek eddig érvényt annak a szabályzatnak? Bizonyára azért nem, mert nincs.

De ha a rendőrség minden áron a földi gondviselést akarja az ujvidékiek számára jelenteni és félti a fürdőzőket a vízbe-fulás veszedelmétől, vagy nem tudom, mitől, akkor másképpen kell hatalmát gyakorolnia. Ellenkezőleg, megfordítva.

Az emberies érzés nevében éppenséggel elő kell segítenie a szabadban való fürdés lehetőségét és az életbiztonságot ne általános tilalommal iparkodják elérni, hanem olyan óvó intézkedésekkel, amelyek megengedhetővé teszik a dunai fürdést minden szerencsétlenség kizárásával.

A közönség érdeke és kényelme követeli, hogy a városi hatóság okvetlenül jelölje ki a Duna-part mentén a fürdésre alkalmas helyeket. Az egész parti homokzátonyos hely a vasuti híd fölött megfelelő a célnak. Tűzzék ki a belső vonalat apró bójákkal, melyeken túlhaladni életveszélyes. A rendőr-örszem azért tovább is tanyázzék a parton, illetve portyázzék és egy-két csónak álljon rendelkezésre. Az a kívánságunk, hogy mindenképp előmozdítva legyen a polgárság kedvtelése, megóalmazva életbiztonsága. Így a rendőrség felelőssége megszűnik. Ámde a dunai szórakozást a rendőrség könnyebbége céljából senkifának sem szabad akadályoznia. Ezt követeli a magyar királyi és józan belátás.

Visszav
ujvidéki fu
éveken át
gyűlési vá
feletti elke
litikától vó
bizottsági
kát meg is
le mondott
eddig nem
polgáraiból
Árpád, h
dékát és r
sági függ
tevékenysé
ki a polgá
nak. Ball
küldöttség
mondását
hogy Balla
kedete a
atlan örö
Áthelye
főgimn. ta
fenállása
punk mun
ziumhoz h
már 27 é
szét Ujvid
és kiváló
nak osztat
ta ki s tá
főgimnázium
helyzetet
namunkájá
már azt h
sal mung
Bozsenik
azt t. i., h
ze, kiméle
lenszégiek
Bozsenik
lelkes har
ja, de hog
ez áthelye
maradhat
kevesebbé

Délma
szabásuna
amelyet a
ken e hó
folyása é
vos kérés
képviselő
dimir dr.
előkészüle
Jódosfürd
ga részét
ben érde
vén az o
rendez, a
sadalmat
Részletes
a város p
és dr. De
Honv
lőalj e h
tárában t
Esküv
kedvelt
Károly bá
Életm
Gály Józ
Göögös Á
döttek.
Józsefné
leányt a
többször

HIREK.

Visszavont lemondás. Balla Árpád, az ujvidéki függetlenségi és 48-as pártnak hosszú éveken át volt elnöke, tudvalevőleg az országgyűlési választás után, a pártot ért legyőzetés feletti elkeseredettségében, eltökélte, hogy a politikától végkép visszavonul s a törvényhatósági bizottsági tagságáról is lemond. Ebbeli szándékát meg is valósította és bizottsági tagságáról lemondott. Minthogy azonban lemondása mind- eddig nem lett elintézve, a II. negyed választópolgáraitól alakult küldöttség, arra kérte Balla Árpádot, hogy változtassa meg lemondási szándékát és maradjon továbbra is a törvényhatósági függetlenségi pártban, ahol az ő közhasznú tevékenységére nagy szükség van és ne tegye ki a polgárságot újabb választási harc izgalmainak. Balla Árpád, engedve a polgárságnak a küldöttség útján tolmácsolt kívánságának, lemondását visszavonta. Meg vagyunk győződve, hogy Balla Árpád ezen okos és hazafias cselekedete a függetlenségi polgárság sorában osztatlan örömet fog kelteni.

Áthelyezés. Bozsénik Béla kir. kath. magyar főgimn. tanár, a függetlenségi és 48-as pártnak fenállása óta egyik lánglelkű vezéralakja s lapunk munkatársa Nagybányára az áll. főgimnáziumhoz helyeztetett át. Bozsénik Béla, aki immár 27 éves tanári működésének nagyobb részét Ujvidéken töltötte, kitűnő szakképzettsége és kiváló pedagógiai modora által tanítványainak osztatlan becsülését, rajongó szeretetét vívta ki s távozása határozottan nagy veszteség a főgimnáziumra, de veszteség pártunkra is. Áthelyeztetése a munkapárt „erkölcsnemesítő” aknamunkájáról tesz újabb bizonyosságot s ha már-már azt hittük, hogy a lezajlott választási aktuál mungóék piszkos munkája is befejeződött: Bozsénik áthelyeztetése az ellenkezőt bizonyítja, azt t. i., hogy minden emberi érzésből kivetkőzve, kiméletet, irgalmat nem ismernek a függetlenségi üldözésében. Ám teljék örömiük benne: Bozsénik Béla igazságos ügynek volt és marad lelkes harcosa, az ilyent Isten el nem hagyhatja, de hogy mungóék közül mindazoktól, akiknek ez áthelyeztetésben részük van, Isten átka nem maradhat el, sőt akkor s ott fogja érni, mikor legkevésbé számítanak reá: szent és bizonyos!

Délmagyarország orvosai Ujvidéken. Nagyszabásúnak ígérkezik az az orvos-kongresszus, amelyet a bácsmegyei orvos szövetség Ujvidéken e hó 27-én rendez és amelynek fényes lefolyása érdekében dr. Deák Imre kerületi orvos kérésére, dr. Szlezák Lajos országgyűlési képviselő közbenjárására, Demetrovits Vladimir dr. polgármester, a város nevében, nagy előkészületeket tesz. Az Ujvidéki Városi Ártézi Jódosfürdő Igazgatósága is ki akarja venni a maga részét ebből, a városunkat minden tekintetben érdeklő kongresszusból és érintkezésbe lépve az orvosi karral, nagyszabású ünnepséget rendez, amelyre a város összes orvosai és a társadalmat vezető tagjai is hivatalosak lesznek. Részletes program megállapítása érdekében úgy a város polgármestere, mint a fürdő igazgatósága és dr. Deák Imre buzgólkodnak.

Honvédeink itthon. Az ujvidéki honvéd zászlóalj e hó 5-én érkezett vissza a Szabadka határában tartott ezredgyakorlatokról.

Esküvő. Urbán Károly az ujvidéki fiatalok kedvelt tagja e hó 7-én esküszik meg Tisiotti Károly bájos, szeretetreméltó leányával: Fosca-val.

Életmentés a Dunából. E hó 3-án délután Gály József rókusai kántortanító családjával és Gögös Árpád rókusai tanítóval a Dunában fürdtek. — Fürdés közben Gögös Árpád és Gály Józsefné észrevették, hogy 2, 12-13 éves úri leányt az ár elkapott és egymásba kapaszkodva többször elmerültek. Ijedve kiáltottak Gály kán-



Általános

igazság, hogy az emberek

egyenlő

véleményre jutnak, ha

közvetlen

tapasztalataik egyenlők. Szerte az egész országban

községenkénti

tapasztalatok bizonyítják immár, hogy százával és ezrével keresik fel az ujvidéki ártézi gyógyfürdőt, melynek vize nem

titkos,

hanem valódi és mégis csodás hatású és könnyűvé teszi a

választást,

hogy pénzünket külföldre vigyük-e, vagy

követeljük

a szenvedő betegtől, e hazájában, Ujvidéken, keressen betegségére enyhületet.

E fürdő jótékony hatása mindenkire, tehát a

nőkre is kiterjed.



tornak, aki kis leánykájával játszadozott a part mellett. „Józi nézd, bele fulnak.” — A két leány ép akkor merült el a vízben. Gály már csak az egyiknek a fejét látta, amint elmerült. — Jó úszó lévén, gyorsan utánuk ugrott és mindkettőt sikerült neki kimenteni. —

Fegyvergyakorlatok. A 6. gyalogezred ujvidéki zászlóalja e hó 4-én d. u. vonult ki és utazott el az ideai gyakorlatokra, melyek Esztergomban szeptember 7-ig tartanak.

A „Polgári Magyar Daloskör” folyó évi augusztus hó 7-én mint minden évben úgy az idén is nagyszabású nyári dalünnepélyt rendez a lövöldében. A rendezőség fáradságot és időt nem kimélve igyekszik mindent megtenni, hogy a közönség minél nagyobb mérvben meg legyen elégedve az ünnepély lefolyásával. A délutáni szórakoztató látványosságok és az esti élvezetes műsor, valamint az igen értékes, több mint 1400 tárgyat tartalmazó tombola-gyűjtemény már magában megérdemli, hogy ezen magyar egyület is támogassa a közönség magyar kulturális céljainak elérésében. A helybeli kereskedők és iparosokon kívül igen értékes tárgyakat adományoztak vidéki gyárosok eddig is, u. m. Törley József és társa és Littke I. pezsgőgyárosok, Tokaji bortermelők társasága r. t., Első nagy. részv. serfőzde Budapest, Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részv. társ. Budapest, „Turul” gyertyagyár, Budapest, Első kecskeméti gyufagyár Budafok, Amerikai porcellán pudér részv. t., Budapest, Berta testvérek vasáruüzlet Arad, Dr. Bayer és társ. purgógyár Budapest, Alföldi cukorgyár r. t. Budapest, Első Erdélyrészi szivarka hüvely gyár Kolozsvár, Deuteberger és társ. Kassa, Magyar játék kártyagyár Budapest, Kotányi János, Szeged, Czuba Durozier és társ. Budapest, Zwack J. és társa Budapest, Bettelheim Miksa és társa Budapest, „Salvator” kötszergyár Budapest stb. Az esti műsor erkölcsi sikerét már előre biztosítja a Léh Jakab karnagy buzgó és nagy szakértelmű tanításában és vezényletével — nagynevű zeneszerzők (Andrássy grófné, Fráter Loránd, Thern K., Eckert K., és Jelenik Béla) szerzeményeinek és a Scherlok Hochmetz című kacagató monolog előadása.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál jul. 29 — aug. 5-ig bejelentett születések 16, még pedig 9 fiú, 7 leány; meghalt: 12.

Ügyvédjelöltek szervezkedése. Az ügyvédjelöltek részéről sérelmesnek tartott igazságügyminiszteri törvényjavaslat az ujvidéki ügyvédjelölteket is akció kifejtésére indította, amennyiben a napokban tartott értekezletükön a szabadkai ügyvédi kamarához intézendő emlékirat szerkesztését határozták el, amelyben a kamrát a javaslat ellen való állásfoglalásra kérik. A memorandumot Dr. Szlezák, Radovanovich képviselőknek és Rohonyi államtitkárnak is átadják, akiket arra fognak kérni, hogy ügyüknek szószólói legyenek a képviselőházban.

Sorozás. Ujvidék városában a sorozás, mint már korábban jeleztük, augusztus 8., 9. és 10. napján fog a következő sorrendben megtartatni: augusztus 8-án az I. korosztálybeliek és a mindhárom korosztálybeli idegen hadkötelesek; 9-én a II. és III. korosztálybeliek; 10-én az elmaradt helybeli és idegen hadkötelesek fognak megvizsgáltatni. A sorozás a „Fehér ökrhöz” címzett vendéglő helyiségében fog megtartatni és reggel 8 órakor kezdődik. A fősorozásról távol maradók, vagy az elkésletten megjelenők szigorúan büntetettek.

Eljegyzés. Hajnal Márton ujvidéki máv. hivatalnok jegyet váltott Somogyi Bernát máv. pályafelügyelő és neje kedves, szeretetreméltó leányával: Sárkával.

Megerősítés. Dr. Juba Adolf iskolaorvos, városunk jeles szülöttje a budapesti tudomány egyetem orvostudományi karán egyetemi magánta-

nárra képesítettet s e képesítését a vall.-közokt. miniszter jóváhagyta és e minőségében megerősítette.

Adomány. Rohonyi Gyula igazságú. államtitkár elköltözése alkalmából, értékes könyvtárból 200 kötetet ajándékozott a kir. kath. magyar főgimnázium tanári könyvtáranak.

Öngyilkosság. Kovali István máv. mozdonyvezető csütörtök délután Hunyadi utca 11. szám alatti lakásán agyonlőtte magát. Az öngyilkos vőlegény volt és hogy mi vihette végzetes tetteire, ismeretlen.

Betörő inas. Fábian Ferenc még csak 14 éves, de volt már egy csomó mesterségen, sőt két ízben a szabadkai gyermekmenhelyen, de mindentűn megszökött. Legutóbb Aschenbrenner Károly helybeli reszelővágó mester vállalkozott, hogy embert csinál a csavargó fiúból, de vesztére, mert nemcsak hogy tőle is ismételt megszökött, hanem most már betörésre is adta magát. Az elmúlt szombaton első ízben hatolt be gazdája irodájába a bezárt ajtó felnyitása után és onnan 10 kt. lopott el, majd a sikerén felbuzdulva kedden másodízben tett látogatást az irodában és ekkor már 40 kt emelt ki gazdájának pénztárából, de költségekével elárulta magát és most már egyelőre az ügyészség fogházában tölti napjait.

Elveszett a város felirata. A képviselőház elnöksége sürgős átiratban értesítette Szabadka város polgármesteri hivatalát, hogy a város felirata, mely a közadóról szóló törvényjavaslat módosításáról szól, a Ház pénzügyi bizottságánál kezelés közben elveszett. A Ház elnöksége most arra kéri a polgármesteri hivatalt, hogy sürgősen küldjék meg a felirat másolatát.

Az élő fáklia. Biró Adolf uverbázi nagykereskedő 21 éves szakácsnője: Karna Julis e hó 17-én a gyorsforralót tej melegítése közben feldöntötte s a kiömlő láng meggyújtotta a ruháját. Így, mint egy élő fáklia futott végig az udvaron, míg aztán gazdája segítségére sietett és elfojtotta a tüzet. A fiatal szakácsnő oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy felgyógyulásához kevés a remény.

Halál a gyakorlaton. Eibl Miksa zombori százados, zászlóaljparancsnok e hó 2-án éjjeli gyakorlatozás közben hirtelen rosszul lett és lováról lezállt. Rosszullétről panaszkodott tisztársainak, akik azonnal orvosért küldtek, de mire az orvos megérkezett, a százados meghalt. Valószínűleg agyszélhűdés érte a szerencsétlen véget ért századost, akit három tagu családja gyászol.

Magas jutalék mellett ügynököket, utazókat keres ablak-redőnyök elárúsítására Schillinger Simon és Társa ablakredőny gyára, Budapest, Gróf Zichy Jenő-utca 16, hová írásbeli ajánlatok és megrendelések intézendők.

Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése. Dr. Dobó jogi szemináriuma Kolozsvárt azok érdekében, akik jogi vizsgáikat szeptember hónapban, avagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s végül többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen megküldi.

Az északi és déli sark között nem oly nagy a különbség, mint a puhafapadlók között, ha azokat a három óra alatt gyönyörű és tartós fényvel száradó valódi Eisenstädter-féle padló fény mázzal fényezzük, vagy ha valami más csekély értékű anyaggal vonjuk be. Az Eglasine padlófény máz minden nagyobb festék és fűszerkereskedésben kapható. Egyedüli gyáros: Eisenstädter Testvérek fény mázgyára Bécs, IV/1. Ügyeljen a védjegyre, amely egy páncélos lovat ábrázol és minden dobozon látható.

A dobsinai Jégbarlang rég nem látott olyan nevezetes látogatókat, mint most: Dörögő Dömötör, a híres-neves mackó látogatja meg Hörpentő bátyával, a Zebulon úrfival s a gyermekek nagy multságára mondja el ezt az utazást gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb számában Sebők Zsigmond. Ugyanennek a számnak közleményei közt található Benedek Elek verse, Nászai Elza elbeszélése, Telekes Béla verses meséje, Jankó bácsi meséje Tréfa úrfiról és Móra kisasszonyról, Garai Ákos pompás képe, multságos történet a struccról és a körtéről, cikk a pesti fiu falusi nyaralásáról, Danielné Lengyel Laura regénye; bűvészet mutatóvány, szerkesztői tüzenetek, rejtvények stb. A Jó Pajtás előfizetési árai: negyedévre 2 K 50 f. Előfizetési pénzek Egyetem-u 4. küldendők.

„Évek óta használom a természetes **Ferencz József**-késérővizet úgy a klinikán, mint a magán-gyakorlatban, mert ez anélkül hogy kellemetlenséget okozna, gyorsan és biztosan hashajtólag hat.”

Bacelli G. tanár
a római kir. egyetemen az
orvosi klinika igazgatója.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van itatva szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek megemésztésére. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatva olyan víz használtassék, mely baktériummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a

MOHAI ÁGNES-VIZ

végtelenül alkalmas, mert teljesen baktériummentes. Másodsor, mintsoy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges választást okozza azon gyomoredveknél, amelyek azon kártékony baktériumokat megölik. A mohai ÁGNES-víz fogyasztását különben is őszszel és tavasszal kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai ÁGNES-forrás a gyermekeket és felnőtteket biztosan megóvjá. Gyermekeknel ilyenkor mutatkoznak az angolkór tünetei, a melyeket a mohai ÁGNES-víz mérszertartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai ÁGNES-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejlé választást nagyban fokozza. Háztartások számára nagy üvegekben a mohai ÁGNES-forrás különösen olcsón kapható. 3-5

Magyarázd meg nekem barátom

♥ a természetnek ezt a csodáját: nyár derekán vagyunk, pompás idő van s én úgy meg vagyok hűlve, mint a legkeményebb téli időben. Mit tegyek? — Nagyon egyszerű; a nyári hurut nem ritkaság, aki megkapja, vegyen egyszerűen egy doboz valódi Fay-féle szodeni ásványpasztillát és azzal elkergeti a bajt. Fay valódi pirulái biztosan és kellemesen hatnak, fölősslegessé teszik az izzasztó kurát és egyéb kényelmetlenségeket, a mellett nagyon olcsó is: egy doboz csak 1 kor. 25 fillérbe kerül s minden gyógyszer-tárban és drogériában és ásványvízkereskedésben kapható

Főképviselő Magyarországon és Ausztria részére: W. Th. Gunzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17. 1-2

A kenyérkereső asszony.

— Hollósné de Grobois Nandine könyve. —

Hézagpótló, nagy szeretettel és nagy gondal megirt könyv került a magyar könyvpiacra. Részletes tájékozás és útmutatás, meleg baráti tanács, tapasztalaton alapult utbaigazítás szegődött egy kicsiny kötetben, a kenyérkereső nők nehéz országútjára hűsége társul. Benne van a kezdet nehézségeinek megvilágítása, a haladás föltételei, a célhoz jutás követelése. Világosan mutat rá arra az utra, a melyen haladva, csakis egyesek szorgalmán mulhat az elmaradás. A mellett pedig minden külső formaságon át, a közélet, a kenyéradók, a közbenjárók szinte megtevesztő labirintusából ad kivezető szálát az olvasó kezébe. Megmagyarázza, kivel hogyan kell beszélni, kit hogyan kell megszólítani, hova hogyan kell folyamodni, mit, mi módon lehet legkedvezőbben előmozdítani. Csak a ki áthaladt már egypár évtizeden és tapasztalásból tudja azt, hogy milyen könnyen dönt valamely küzködő ember sorsán a fellépés hiánya, vagy a megszólításban való járatlanság, csak az tudja igazán megítélni, hogy mit ér Hollósné könyve.

Mert hiszen könnyű annak, a kit édes anyja, gondos rokon, igaz barát támogat a létért való küzdelem kínos vergődésében. De hánynak jut ki ez a szerencse? És akinek kijut is, olyan tájékozottan, olyan körültekintően lát-e a kérdéshez, mint a hogyan Hollósné gondolta át, dolgozta föl és írta meg. Egy anya sem tehetne volna mélyebb érzéssel papírra az élet legszükségesebb tanácsait, a hogyan a minden kenyérkereső nőre rövidesen nélkülözhetlenné való e kézikönyv adja elénk.

Elsőben az iskolai kiképzés pontoságát hangoztatja Hollósné, mert hiszen ez az az alap, a melyre építeni lehet. A továbbképzés szükségessége szintén világos, itt már azonban az anyagi tehetőség az irányadó. Pontosan és részletesen számol be ennél a pontnál minden részletkérdésről, a beiratás díjáról, ösztöndíjról, költségről és föltételekről, föl egészen az egyetemig. A csucson pedig, a hol az orvosnő, a műfordító, az író, a különböző tanárnők, a művészi pályák lépcsőzetei kezdődnek, röviden, frissen, fárasztó kitérések nélkül körvonalazza még a követeléseket is, a melyekkel az ilyen aspiránsokkal szemben föllépnek.

És elvezet sorba a postához, a bankokba, a magánhivatalokba, az ipar terére, a kereskedelemhez, a renkivüli kereseti forrásokhoz és mindent egyszerűen, olyan természetesen értet meg velünk, hogy a legtájékoztatlanabb vidéki kisleány is azonnal tisztába kell hogy jöjjön vágyaival és reményeivel. A legnagyobb műveltséget követelő foglalkozástól le a legegyszerűbb népiparig, a nő kenyérkeresetének minden ágazata bele fért ebbe a kicsi könyvbe, még pedig olyan hangon tartva, hogy átolvasása után még az is kedvet kap a kenyérkereső-pályákhoz, a ki nem szorult rá. Már pedig, ha tekintetbe vesszük, hogy Hollósné könyve hány olyan kereseti forrásra mutat rá, a melynek egy hitves, egy anya is kifogástalanul meg tud felelni, — egy új korszakot látunk megnyílni a vagyontalan leányok előtt. A férfiak zöme ugyanis nem annyira léhaságból, mint inkább gazdasági okokból nem nőül s hogy ez mindkét nemre nézve mily súlyos következményekkel jár, fölősslegesen bővebben fejtegetni. Ha azonban minden nő számára, a legképzettebbtől a legutadatlanabbig, nyílik valamelyes lehetőség a becsületes szerzeményre, a vagyontalan feleség nem lesz többé fogyasztó, terhes gondszaporító, hanem ellenkezően, család föntartó segítő társává válik.

Hollósné
Hírlap ki-
lent meg; o-
két korona

Fel-
Politika
Laptulajdonos

H

Ha

Egy jó
sz. alatt,
nagy udva
szabad ké-
Bővebb
tulajdonos

Kris

étvágyat
Több min-
fűszer-é

Főraktá

Főraktár
Mit
Vin
Vu
Br
Esz

Főraktá

Mit

Vin

Vu

Br

Esz

Főraktá

Mit

Vin

Vu

Br

Esz

Főraktá

Mit

Vin

Vu

Br

Esz

Főraktá

Mit

Vin

Vu

Br

Esz

Főraktá

Mit

Vin

Vu

Hollósné pompás könyve a Budapesti Hírlap könyvkiadó-vállalatának kiadásában jelent meg; ott és minden könyvesboltban kapható két korona ötven fillérért.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston. Politikai főmunkatárs dr. Medvetzky Imre. Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Hirdetések.

Házeladás.

Egy jó karban tartott ház az Árpáduca 14. sz. alatt, mely 4 szobából s 4 konyhából áll, nagy udvarral és kerttel, előnyös feltételek alatt szabad kézből eladó.

Bővebbet nyújt ugyanott Kiss József háztulajdonos. 1-3

Kristály forrásásványvíz

étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer- és csmegeüzletben, jobb vendéglőben és kávéházakban.

Főraktár: Bauer Gyula cégnél, Ujvidék.

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat Részv.-T. Budapest (Buda.)

Főraktárak: Horvátország és Slavonia részére: Mitrovica: Velimir Radak i Sin. Vinkovce: Karl Grünfeld. Vukovár: Eduard Bier i Sin. Brod a. S.: Markó Drucker. Eszék: Kraus & Neumann. 6-8

Rohitsy

Tempel -forrás. Szénsavdús, diatetikus, üdítő asztali ital. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria

Legteltettebb gyógyforrás. - Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdegénél, májbajoknál, sárgaságban, anyagcsere betegségekben, a légutak hurutos bántalmánál.

Donati

a maga nemében a leggazdagabb tartalmu gyógyforrás legcélszerűbb hatással. Főképpen indikálva: idült bélhurutnál, obstitcional, epekövél, elhízási hajlamnál, csúszál és cukorbetegségnél.

Legdúsabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.

Nagybani raktár Magyarországra: Hoffmann József, Budapest, V. Bathory-u. 8

Kiadó lakás.

A szt. István utca 8/a sz. alatt levő házam utcai lakása folyó évi november hó 1-től esetleg október 15-től kiadó.

Van benne 4 szoba, konyha, kamra, mosókonyha, pince és fűskamra.

Gály József

1-3 szt. rókusi rom. k. kántortanító.

Szülők figyelmébe.

Intelligens fiatal emberek, kik legalább 4 középiskolát végeztek, szakszerű kiképzést nyerhetnek a műfogtechnika összes ágaiban, mérsékelt honorárium fejében.

Fenyvesi Menyhért fogászati művek laboratóriumában. Budapest, V. Fürdő utca 1. sz.

Levélbeli kérdézősködéésre válasz. 8-10

Berger Rizzi gépirói, könyvviteli és gyorsírói szakiskolát nyitott,

mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 héti, a könyvviteli és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

Díjak: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvviteli 12 kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hát-utca 5. szám.

11.681. sz. 1910.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szent Jakab

országos vásár

folyó évi augusztus hó 11-étől bezárólag augusztus hó 15-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 11-étől, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1910. évi július hó 12-én.

A városi főkapitányságtól: Beé Ferenc, főkapitány.

Minden nő szeret

hatalmának, vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi, hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az elcsúfító vörös orr, szeplő, májfolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arctisztatlanság és bőrhány eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rut arccal élni, ha van megbízható tökéletes szer, mely szépséget teremt. Alttalban a legjobban szeretik a Kriegner-féle szépség-szereket és pedig az

Akácia-krém, mely 2-3 nap alatt minden szépséghányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérit, üdít, simít és szépít. Ara 2 korona.

Akácia-szappan, mely 2-3 nap alatt minden szépséghányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérit, üdít, simít és szépít. Ara 1 korona.

Akácia-Puder, védi a bőrt a nap és szél befolyása, valamint arctisztatlanságok ellen. Ara 1 korona.

Aki ezeket a szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb korig. Kaphatók az összes gyógyszertárakban. Pósta szétküldés naponta.

KRIEGNER gyógyszerár

BUDAPEST, Kalvin-tér. (Baross-u. 2.)

Lakás változás.

Ezennel értesitem a n. é. közönséget, hogy lakásomat a Bem-utca 9. szám alá helyeztem át.

HAJDU IMRE

szobafestő és mázoló

Ujvidék, Bem utca 9. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, szoba, templom és dísztermek kifestését, valamint mázolást, fladerozást és fényezést, továbbá facsát illetve homlokzatfestést a lehető legtisztább és legmodernebb kivitelben jutányos árak mellett. — A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelttel 3-3

Hajdu Imre, festő.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségekben, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenz József-rakpart 22. Kétfelhasználás: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régebbi bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult küszvényvel, oszónál és meghűlésekkel

Figyelmeztetés. Silany hamisítványok miatt be- vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K-140 és K-200 és ügyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Kedvező alkalom önállósításra.

Agilis, ügyes, intelligens fiatal emberek nagyobb vidéki városokban egy

világcég képviselőt nyerhetik.

Szükséges tőke 2-3000 korona, évi jövedelem szorgalom szerint 6-8000 korona.

Ajánlatok «Szorgalom 38» jelige alatt Mossé Rudolf hirdetőjébe, Budapest, V., Nádor-u. 11 küldendők. 3-3

MINDENNYIT
PALMA
KANDÓ!

JOL JAR
NA VALÓDI
PALMA KAUCSUK
SAROK
VAN CIPŐJÉN

16-30

ROSSZUL JAR
NA NEM ÜVELE
VÉDJEGYRE
TESSÉK
KIPRÓBÁLNI!



Mindenki tudja
hogy csakis
Grosz és Krausz
nagyáruházában
lehet legjobban és legolcsóbban butort,
függönyöket és szőnyeget beszerezni.
Telefon 24. Ujvidék. Telefon 24.

29-30

Guttman eredeti szab.
Szoba-klozettjei

feltétlenül szagtalanok
különböző butoralakban
a legjobbak!!
Yalódiak csak mellékelt
védőjeggyel. 24-26

Óvás értéktelen utánzatok ellen!
- EREDETI ÁRON KAPHATÓ CSAK -
GROSZ és KRAUSZNÁL, UJVIDÉK.

Thierry A.
gyógyszerész

BALZSAMA. Törvényesen védve

Csak az apáca védőjeggyel az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögés, vérköpés, rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorgöres és más gyomorbetegségek, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Külsőleg, szájbetegségek, fogfájás, égési sebek, kiütés, nyílás és különösen influenza ellen stb. használ.

□ □ □ 12 kicsiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy családi uti üveg □ □ □

ÖT KORONA.

□ □ □ □ □ □ **THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ** □ □ □ □ □ □
egyedüli valódi

CENTIFOLIA-KENŐCSE

meglepő, csalhatatlan és utólérhetetlen gyógyítóhatású még a régi, sőt rákos sebeknél, sérüléseknél, dagasztásoknál, gyulladásoknál, kiütéseknél; eltávolít minden idegen anyagot, genyedet, sokszor fölőssegessé teszi a fájdalmas mütetet, két tégely 3.60 k.

Cím: Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.
22-26 Főraktár: Török J. gyógyszerész Budapest.

THIERRY A. BALZSAM.
ICH DIEN
Allein echter Balsam aus der Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

Törvényhatósági Nyilvános Vegyvizsgáló állomás
Ujvidék.

A nyilvánossági joggal felruházott intézet magán felek részére a következő vizsgálatokat teljesíti:

Élelmi és élvezeti szerek: Tej, vaj, turó, tejföl, ivóvíz, zsír, olajok, méz, paprika, fűszerek, szeszes italok stb.

Technológiai és kereskedelmi cikkek: Petroleum, kenő olajok, fűszerek, borkő, szóda, festék, viasz, szappan, lúgkő, vízkazán táplálásra és ipari feldolgozásra, szén, tőzeg, esersav, timsó, liszt stb.

Mezőgazdasági anyagok: Talaj, istálló és műtrágya, takarmány tápértéke, cukorrépa, keményítő stb.

Orvosi vizsgálatok: Urina, vér, köpet stb.

Az intézet helyisége: **UJVIDÉK, Vasúti u. 2.**

Állomásvezető:

3-3

Dr. Decsy Dezső
városi vegyész.

HIVATALOS ÓRAK: D. e. 8-11-ig; d. u. 3-5-ig.

Wagner Testvérek
UJVIDÉK.

FÜSZER-, KÁVÉ- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉS
CSEMEGE-ÁRUKBAN DÉLMAGYARORSZÁG
LEGNAGYOBBI ÉS LEGVÁLASZTÉKOSABB
RAKTÁRA.

30-50

Benzin-, szivógáz-,
nyersolaj-, gőz-, petrolin- és
világítógáz-
MOTOROK.
Benzinlokomobilok.



15-20

Plewa és Társa

gép- és motorgyár

WIEN,

XVII, Wattgasse 78-80.

Sürgőnycim:

Plewa, Wien-Kernals.

Kerületi képviselők kerestetnek.



Minden rendszerű és nagyságu

sütőkemencék,

keverő- és gyurógépek,

az összes sütőipari segédgépek,
eszközök és

sütőkemence-armatúrák.